

ВИПАДКИ ІЗ ПРАКТИКИ

УДК 612.12-001.45:340.624

ВИПАДОК СМЕРТЕЛЬНОЇ КОМБІНОВАНОЇ ТРАВМИ ПРИ АВІАЦІЙНІЙ ПРИГОДІ

©Потапенко І. В., Фененко Ю. І.

Чернігівське обласне бюро судово-медичної експертизи

Резюме. Пропонуємо випадок комбінованої травми в кабіні одномоторного літака «Бекас Х 32», при розслідуванні якої лише комплексний підхід до аналізу даних, отриманих при огляді місця події, судово-медичній експертизі трупа та результатів додаткових методів досліджень дозволяє в повному обсязі встановити обставини та причини авіаційної катастрофи. Дані, отримані: - при огляді місця події; - специфічне руйнування кабіни пілота, наявність обірваного проводу лінії електропередач діаметром 0,8 см); - при експертизі трупа, з урахуванням додаткових методів дослідження (морфологія рани та ушкоджень м'яких тканин лівого плеча, гістологічно – ознаки термічної дії по боковій поверхні грудної клітки та країв рани лівого плеча; - при медико-криміналістичному дослідженні - специфічні овальні видовжені вруби лівої плечової кістки без її перелома, дозволили встановити, що під час зіткнення літака з високовольтним проводом лінії електропередач відбулось первинне травмування лівої верхньої кінцівки та лівої передньо-бокової поверхні грудної клітки предметом з проводом високовольтної лінії електропередач), що мав додатковий контактний термічний вплив.

Ключові слова: судово-медична експертиза, авіаційна травма, електротравма.

ВСТУП: механізм утворення, об'єм та розповсюдженість травматичних ушкоджень під час авіаційних катастроф характеризуються надзвичайною різноманітністю. Більшість з них становить механічні ушкодження, отримані під час падіння на землю, термічні опіки, рідше – баротравма. Диференційна діагностика ушкоджень при їх утворенні від різних травмуючих чинників, отримані, зазвичай, через різні проміжки часу - може складати певні труднощі.

Метою дослідження була експертиза комбінованої травми в кабіні одномоторного літака «Бекас Х 32», при розслідуванні якої лише комплексний підхід до аналізу даних, отриманих при огляді місця події, судово-медичній експертизі трупа та результатів додаткових методів досліджень дозволяє в повному обсязі встановити обставини та причини авіаційної катастрофи.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ. З постанови слідчого транспортної прокуратури про призначення судово-медичної експертизи

видно, що: «...поряд з смт. Ріпки на полі виявлений літак «Бекас Х 32». Виїздом на місце події було встановлено, що літак перебував під керуванням гр. Л., який під час падіння літака отримав травми несумісні з життям». При огляді місця події за участю судово-медичного експерта Чернігівського обласного бюро СМЕ на полі біля кабіни одномоторного літака, що застосовувався для обробки рослин отрутохімікатами, виявлений труп чоловіка з обширною раною лівого плеча та ліктьової ямки, множинними саднами та синцями обличчя та тулуба, слідами зовнішньої кровотечі у вигляді калюжі крові під тілом, бризків крові в кабіні літака. Літак знаходився на відстані близько 30 м від опори лінії високовольтних електропередач.

Із «Висновку експерта» судово-медичної експертизи трупа гр. Л. видно, що: «...По лівій боковій поверхні грудної клітки над реберною дугою поширене поперечне садно 7x27 см пергаментної щільності, темно-коричневого кольору, лусочки епідермісу мають обвуглений вигляд, на 3 см нижче лівого соска аналогічне садно 3.5x1.5 см.... В ділянці нижньої третини лівого плеча, ліктьової ямки, верхньої третини лівого передпліччя обширна зяюча довгаста поперечно орієнтована рана 8x9 см з різко осадженими, подекуди обвугленими краями темно-червоного та темно-коричневого кольору з чорними часточками обгорілого епідермісу, стінки кровонапливні, кінці наближаються до гострих, у кінців вглибині рани видно сполучно-тканинні перетинки, дно – кістки, що утворюють ліктьовий суглоб з розірваною суглобовою сумкою, м'язи плеча розірвані, темно-червоні, без нашарувань та видимих ділянок обгорання, розірвані судини та нерви внутрішньої поверхні плеча і передпліччя.... При дослідженні лівої плечової кістки в нижній третині над ліктьовим відростком два жолобовидних косо поперечно орієнтованих врубів кістки видовжено-овальної форми глибиною до 0.5 см при ширині 1 см, між якими ділянка зточення кістки глибиною 0.3 см, розмірами 3x1 см».

Також були виявлені тілесні ушкодження у вигляді закритої травми грудної клітки: множинні садна та синці грудної клітки, множинні прямі переломи ребер з розривами пристінкової плеври зліва, забої та розриви тканини легенів, крововиливи в тканини середостіння; закрыта травма живота – розриви селезінки та нирки; закрыта черепно-мозкова травма – садна та синці обличчя і волосистої частини голови, крововиливи в шкірно-м'язевий лоскут голови, поширені субарахноїдальні крововиливи; садна, синці кінцівок, обличчя, тулуба; ознаки гострої крововтрати.

Два шматочки шкіри з верхнього та нижнього країв рани лівого плеча та шкіра з ділянки садна-опіку лівої реберної дуги були направлені для проведення судово-гістологічної експертизи. З „Висновку” судово-гістологічної експертизи видно, що: «Підсумки – ознаки коагуляційного некрозу у поданих фрагментах м'яких тканин з лівої реберної дуги. У тканині з «н.краю» рани плеча – крововиливи у підшкірно-жировій клітковині, без реактивних змін. У тканині з «в.краю» рани плеча – опік другого ступеня без реактивних змін.»

На судово-медичне криміналістичне дослідження направлений фрагмент лівої плечової кістки. Із «Висновку» судово-медичної криміналістичної експертизи видно, що: «На фрагменті плечової кістки від трупа гр. Л., виявлено ушкодження у вигляді двох жолобоподібних врубів та ділянки зточування кісткової тканини, які могли виникнути від дії предмета з рублячими властивостями» (рис. 1).

ВИСНОВКИ

1. Таким чином дані, отримані: - при огляді місця події (розташування літака біля лінії електропередач, бризки крові в кабіні літака; - специфічне руйнування кабіни пілота, наявність обірваного провoda ЛЕП діаметром 0,8 см); - при експертизі трупа, з урахуванням додаткових методів дослідження (морфологія рани та ушкоджень м'яких тканин лівого плеча, гістологічно – ознаки термічної дії по боковій поверхні грудної клітки та країв рани лівого плеча; - при медико-криміналістичному дослідженні - специфічні овальні видовжені вруби лівої плечової кістки без її перелома) дозволили встановити, що під час зіткнення літака з високовольтним проводом лінії електропередач відбулось первинне травмування лівої верхньої кінцівки та лівої передньо-бокової поверхні грудної клітки предметом з обмеженою видовженою поверхнею (провід високовольтної ЛЕП), що мав додатковий контактний термічний вплив.

Рис. 1. Фрагмент плечової кістки від трупа гр. Л.

2. Інші тілесні ушкодження, виявлені під час експертизи трупа (закрита травма грудної клітки з множинними переломами ребер, крововиливами в тканини середостіння, розривами легень; закрыта травма живота з розривами селезінки та нирки; закрыта черепно-мозкова травма – садна та синці обличчя і волосистої частини голови, крововиливи в шкірно-м'язевий лоскут голови, поширені субарахноїдальні крововиливи) утворились від дії тупих предметів внаслідок

падіння потерпілого на землю з висоти близько 50 м в кабіні літака. Проведена експертиза дозволила слідчому транспортної прокуратури встановити обставини пригоди та причину її (зіткнення літака з проводом ЛЕП - помилка пілота).

Література

1. **Клюев А.В.** Руководство по медицинскому расследованию авиационных происшествий /А.В.Клюев, В.Н.Артемов. – М., 1986. -104 с.
2. **Проценко М.Г.** Судебно-медицинская экспертиза при авиационных происшествиях /М.Г. Проценко//Учебное пособие. - М. -1993.- 35с.

СЛУЧАЙ СМЕРТЕЛЬНОЙ КОМБИНИРОВАННОЙ ТРАВМЫ ПРИ АВИАЦИОННОЙ ТРАГЕДИИ

Потапенко И. В., Фененко Ю. И.

Резюме. Рассмотрен случай комбинированной травмы в кабине одномоторного самолета «Бекас Х-32», при расследовании которой только комплексный подход к анализу данных, полученных при осмотре места происшествия, судебно-медицинской экспертизе трупа и результатов дополнительных методов исследований позволяет в полном объеме установить обстоятельства и причины авиационной катастрофы.

Ключевые слова: судебно-медицинская экспертиза, авиационная травма, электротравма.

A CASE OF FATAL COMBINED TRAUMAS IN THE AVIATION TRAGEDY

Potapenko I. V., Y. I. Fenenko

Summary. We offer you to consider the case of combined injuries in the cockpit of single-engine aircraft «Bekas X-32», the investigation of which only a comprehensive approach to the analysis of data obtained during survey of a scene, forensic examination of the corpse and of the results of additional methods of research allows to fully determine the circumstances and causes of aviation disasters. Data obtained during survey of a scene (the location of aircraft near power lines, the blood spatter in the cockpit; specific destruction of the cockpit, the presence of a broken wire of the transmission line with a diameter of 0.8 cm); the examination of the corpse, including additional research methods (morphology of the wound and soft-tissue injuries of the left shoulder, histologically, signs of heat exposure on the lateral surface of the thorax and edges of the wound of the left shoulder; at the medico-forensic study - specific oval elongated kerf left humerus without fracture) resulted during collision with the high-voltage wire power lines has been a primary injury of the left upper extremity and left anterior-lateral surface of the thorax of the subject, limited by the elongated surface (wire high voltage power lines) that had additional contact thermal effect.

Key words. Forensic medical examination, aviation injury, electrical injury.